

ב"ה

פרשת ויצא

ויפגעו בו מלאכי אלקים

בראשית לב, ב.

בעודו בחוץ לארץ פגשו אותו מלאכי ארץ ישראל

על הפסוק "ויפגעו בו מלאכי אלקים", מפרש רש"י: "מלאכים של ארץ ישראל באו לקראתו ללוותו לארץ", כלומר, כאשר יעקב היה עדיין בחוץ לארץ באו כבר לקראתו (לחוץ לארץ) גם מלאכי ארץ ישראל (נוסף על מלאכי חוץ לארץ שבאו עמו עד כאן), כדי "ללוותו לארץ".

והנה, מה שהקב"ה שלח את מלאכי ארץ ישראל לחוץ לארץ (ענין הכרוך באיסור יציאה מארץ ישראל לחוץ לארץ) - הרי זה היה כדי "ללוותו" בלבד, כלומר, שליחותם של מלאכי ארץ ישראל לצאת לחוץ לארץ לקראת יעקב אבינו, לא היתה כדי למלא אצל יעקב אבינו איזה צורך שהיה מוכרח בו, ולדוגמא: ענין השמירה - כי ענין השמירה נפעל כבר על ידי מלאכי חוץ לארץ שבאו עמו עד כאן.

וכפי שהבטיח לו הקב"ה "ושמרתך בכל אשר תלך" [ובפשטות - נפעל ענין זה על ידי המלאכים (מלאכי חוץ לארץ), שהם ממלאים את שליחותו של הקב"ה, כי "מלאך" הוא מלשון "שליח"], ועד כדי כך שלבן עצמו ידע והודה בגלוי שהקב"ה אמר לו "השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע". ויתירה מזו: לא זו בלבד שלבן לא היה יכול להרע ליעקב (מפני שמירת הקב"ה), אלא אדרבה: לבן הראה את חיבתו ליעקב, כמו שכתוב "וישכם לבן בבוקר וינשק גו" (כידוע ש"נשיקה" מבטאת את ענין האהבה באופן הכי נעלה שאינו יכול לבוא בדיבור כו').

אלא שליחותם של מלאכי ארץ ישראל לחוץ לארץ היתה כדי ללוות את יעקב בלבד, כלומר, אך ורק מפני כבודו של יעקב, ובשביל זה שולח לו הקב"ה את מלאכי ארץ ישראל, כדי שגם בהיותו בחוץ לארץ יורגש אצלו כבר הענין דארץ ישראל, כלומר, שכל עניניו לא יהיו באופן "גלותי" (חוץ לארץ), כי אם באופן הקשור

כבר עם מצב של "גאולה" (ארץ ישראל), וכל זה - עוד בהיותו בחוץ לארץ (ב"חרן" או ב"גלעד"), לפני שנכנס לארץ ישראל!

ובזה רואים את גודל מעלתו של יהודי [יעקב אבינו, וכן בנוגע לכל אחד ואחת מישראל, כדלקמן¹] - אשר גם בהיותו בגלות (בחוץ לארץ), הנה לא זו בלבד שהקב"ה ממלא את כל צרכיו, ושומר עליו כו', ובאופן שגם אומות העולם (לְבָן) יודעים ומכירים בעובדה שאינם יכולים לפגוע ביהודי חס ושלום, ואדרבה: אומות העולם מסייעים לו בכל עניו, כמו שכתוב "והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך"², בדוגמת הענין ד"וינשק לבן גו", אלא יתירה מזו: הקב"ה שולח לו לחוץ לארץ את מלאכי ארץ ישראל כדי "ללוותו" - ענין של כבוד בלבד (ולא דבר המוכרח), ובאופן שעוד בהיותו בחוץ לארץ הרי הוא מרגיש כבר את הענין של ארץ ישראל (על ידי מלאכי ארץ ישראל).

...ובנוגע לענינו: מכיון שאצל יעקב אבינו היה הענין ד"ויפגעו בו מלאכי אלקים", מובן, שענין זה שייך גם אצל כל אחד ואחת מישראל, כלומר, שבענין זה ישנה הוראה בנוגע לכל אחד ואחת מישראל, כדלקמן.

כאשר יהודי מתבונן ורואה שנמצאים עדיין בחשכת הגלות, כבר עברו אלפי שנים מאז שיעקב יצא מחרן לשוב אל בית אביו (שזהו כללות ענין הגאולה³), ועדיין שרויים אנו בחשכת הגלות, גלות מר וארוך כו', ולעת עתה "אנחנו לא נושענו" ומשיח צדקנו עדיין לא בא! ובפרט כאשר מתבונן במעמדו ומצבו הפרטי (נוסף על כללות ענין הגלות) כפי שידע אינש בנפשיה כו' - אזי אומרים לו שבסיום פרשתנו ישנה הוראה נפלאה אודות גודל מעלתו של יהודי, גם בהיותו עדיין בזמן הגלות:

גם כאשר יהודי נמצא בזמן הגלות ובחוץ לארץ - הנה לא זו בלבד שהקב"ה שומר עליו בכל עת ובכל שעה שלא יאונה לו רע חס ושלום, כמו שכתוב "ה' שומרך ה' צלך על יד ימינך", "יומם השמש לא יככה וירח בלילה" [בדוגמת הבטחת הקב"ה ליעקב אבינו: "ושמרתך בכל אשר תלך"], ולא זו בלבד שאומות העולם מסייעים לו בכל עניו, באופן ד"מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך" [בדוגמת הענין ד"וינשק לבן גו"], אלא יתירה מזו: הקב"ה שולח אליו - לחוץ לארץ (גלות) - מלאכי ארץ ישראל, כדי שכל עניו יהיו באופן של הרחבה ושלימות (לפי ערך המצב בזמן הגלות), מעין וכדוגמת הענין דארץ ישראל (גאולה).

וכאשר טוען שאינו רואה זאת בגלוי, ועד כדי כך שחסר אצלו גם בענין ד"מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך" (כפי שהיה צריך להיות עוד בזמן הגלות) - אזי אומרים לו שענין זה תלוי בעבודתו ופעולתו,

¹ ס"ד.

² ראה זבחים יט, רע"א.

³ כנ"ל ס"א.

כלומר, על ידי זה שלומד בתורה אודות ענין זה (ומתנהג בפועל בהתאם לכך, בדוגמת הנהגתו של יעקב אבינו), הרי הוא פועל את כל הענינים הנזכרים לעיל בעולם, בפועל ממש ובאופן גלוי, כי כשם שקוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא, כך בר-נש עסיק באורייתא ומקיים עלמא, כלומר, שעל ידי לימוד התורה נפעלים כל הענינים בעולם בפועל ממש.

והנה, מכיון שהוראה זו נלמדת מפשטות הכתובים - מובן, שזוהי הוראה השייכת גם לילד קטן בן חמש שנים שמתחיל ללמוד מקרא, ולילדה קטנה - עוד טרם בואה לגיל חמש שנים (מכיון ש"בינה יתירה ניתנה באשה"), ויתירה מזו: עוד לפני הגיל של התחלת לימוד המקרא, כבר מספרים גם לילדים הקטנים ביותר את סיפורי המקרא (כנהוג בכל תפוצות ישראל), ולכן, בשבוע דפרשת ויצא מספרים לילדים את סיפורי המקרא שבפרשת ויצא, כולל - הסיפור דלעיל אודות יעקב אבינו. וסיפור זה מהוה הוראה פשוטה - גם לילדים קטנים: כאשר ילד יהודי יוצא לרחוב ורואה שישנם הרבה ילדים שאינם יהודים, וכאשר הוא סופר אותם הרי הוא נוכח לדעת ש"אתם המעט מכל העמים", ואם כן, יכול הוא לחשוב שיש לו מה לפחד מהם, שלא יכו אותו וכו' - הנה על זה באה ההוראה הנלמדת מפרשת השבוע, שכאשר הנהגתו תהיה באופן המתאים לילד יהודי (שיתפלל להקב"ה וכו'), הנה לא זו בלבד שהקב"ה ישמור עליו כפי ששמר על יעקב אבינו, ובאופן שגם ילדי אומות העולם יכבדו אותו כו' (בדוגמת הענין ד"וינשק לבן גו"), אלא יתירה מזו: הקב"ה שולח אליו - בהיותו בחוץ לארץ - את מלאכי ארץ ישראל!

קטע משיחת ש"פ ויצא, י"א כסלו, רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשמ"ג ח"א ע' 532.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"י ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה